

Téereb Daaniyel — Lim-fukk ak ñaar

Lëkkalekaay yu jëfandikoo ngir boolee dingeer yi

Jeff Pippenger

2024-01-06

Yaxya miir kër ga woon mbindaloo bu jëkk ak bu topp.

« Yonent Yowaana moo doon lëkkalekaayu jëfandikoo diggante ñaari jamono yi. Ni mu doon ndawlu Yàlla, mu taxaw ngir wone njaxlaf diggante yoon ak yonent yi ak jamonoy Kristian. Moom moo doon leer gu ndaw gi, te waroon nañu topp ko ak benn gëna mag. Xelum Yowaana leeraloon na ko Xel Mu Sell mi, ngir mu leeral ay nitam; waaye amul beneen leer gu mas a fenk walla gu di fenk, gu baaxee noonu ci nit ku daanu, ni li jóge ci njàngalem ak royukaddu Yeesu. Kirist ak ndawam dañoo nekkoon lu ñu xam rekk ak leer gu xëc, ni ko saraxi ker gi doon misaal. Sax Yowaana sax xammoonul ba noppi dund gu ëllëg, gu dul dee, jaarale ko ci Musalkat bi. » The Desire of Ages, 220.

Yeesu itamoon na yonent buy lëkkalante bu yore ndigalu.

“Kirist moo jiitu yoon wi, ba jóge suuf ba asamaan. Moom moo taxaw ci diggante àddina ñaari yi, di leen boole. Moom moo indi mbëggeel ak wàññiku Yàlla ci nit; te moo yéegale nit, jaarale ko ci i méritam, ngir mu dajeeek njubante Yàlla. Kirist mooy yoon wi, dëgg gi, ak dund gi. Toppaat ko, tànk ci tànk, ak metit ak ndànk, di dem kanam te di yéeg ci yoonu set ak sell, dafay yombul. Waaye Kirist jagleel na bu baax li ñuy soxla ngir jox doole ju bees ak kàttan gu yàlla ci bépp jéego gu bees ci dund gu yàlla. Loolu mooy xam-xam ak njeexital li loxo yi nekk ci biro bi ñépp bëgg, te war a am; walla lu nekk, bés bu nekk dañuy indi toroxal ci sabab bi Kirist.” Testimonies, volume 3, 193.

Liggéeyu Yaxya miy Sóob bi ci waxu yonent gi dafa boole woon jamono ji jëm ci mbiri aduna ak Kër Yàlla ga ci asamaan. Ba Yaxya gisee Yeesu yoon wu jëkk, wax yi mu njëkk a wax mooy:

Ca ëllëg ja, Yaxya gis Yeesu muy ñëw ci moom, ne: Xoolleen, mooy Xaritu Yàlla, miy dindi bàkkaaruu àddina si. Yaxya 1:29.

Waaye sax su ne Yowaana war na xamle jéggi gi nekk ci diggante Israayil gu yàgg ga ak Israayil gu xel mi, xam-xamam ci jéggi boobu dafa nekkoon lu yemul.

“Kirist wax na, ngir wéral Yàgg, ne: ‘Waaye lu ngeen génn woon ngir gis? Ab yonent? Waaw, maa ngi leen koy wax, te mu gën a doon yonent.’ Yàgg du woon rekk yonent buy wax lu jëm ci jamono yi di ñëw; waaye doom bu digeb woon la, fees ak Xel mu Sell mi li dale ci juddoom, te Yàlla teg ko woon ngir def liggéey bu xëcc niki ab soppekatu, ngir waajal askan wi ngir nangu Kirist. Yonent bi di Yàgg moo doon lëkkaloo buy boole ñaari àtte yi.”

“Diine Yawut ya, ndax seen dëddug ak Yàlla, dafa tollu ci yëngu-yëngu ak ay seremonii rekk ci lu ëpp. Yaxya mooy woon leeral gu gën a tuuti, te waroon na ñu topp ko ak beneen leeral gu gën a mag. Dafa waroon a yëngal kóolote nit ña ci seen aada yu njàngaloo, te woo leen ngir ñu

fàttaliku seeni bàkkaar, te yóbbu leen ci tuub, ngir ñu man a waxtaan ak njàng mi Kirist di def. Yàlla waxaloon na Yaxya ci xel mu sell mi, di leeral yonent bi ngir mu dindi naxari ak lëndëm ci xel Yawut yu jub ña, yi njàngale yu dul dëgg doon dajale seen kaw ay maas ak ay maas.”

“Ndongo gannaawkat bi gën a tuuti te toppoon Yeesu, te seede ay kéemaanam, te dëgg njàngale yu Yàlla yi muy jangal, te dëgg wax yu di dëfël xol yi génñ ci gémmiñam, moo ëppoon Yaxya mi Sōob mi ngëneel, ndaxte moom amoon na leer gu gën a set. Benn leer weesuul, te du weesu muk, ci xelum nit ku bàkkaar, ku daanu, lu dul leer ga ñu joxoon te ñu di joxe jaarale ko ci Koom, mi di leeru àddina. Kirist ak ay jëfam dañoo nekkoon lu ñuy xam rekk ci anam gu lëndëm jaarale ko ci sarax yi mel ni ker. Sax Yaxya xalaatoon na ne nguurg Kirist dina nekk Yerusalem, te mooy taxawal nguurg gu àddina, gu ay nitam di ñu sell.” Review and Herald, 8 Awril 1873.

Ndawul Yàlla bi Pool itam woon na yonent bu jëfandikook ngir boolee te leeral jëfandikook yonent yi ci soppi gu dëgg gi, bi lu dëgg di jëm ci lu xel ak ruu. Mu xamoon ne Yerusalem gu dëgg gi du woonati Yerusalem gu yonent yi waxoon, ndaxte booba soppi na ba muy Yerusalem gu asamaan.

Ndaxte Agar mooy tundu Sinaay ci Araabi, te mu ngirëm Yerusalem bii fi nekk tey, te moom ak ay doomam ñu ngi ci jaam. Waaye Yerusalem gi fëete kaw mooy gor, te mooy ndeyu nun ñépp. Galatians 4:25, 26.

Ci ñaareelu sarxa bu 2 Thessaloniciens bi, bi nu doon seet, Paul wone na ne Room bu bokk ci réew yi, te nekk woon jaamono ju dëgg, mooyoon katan gu terewoon Room gu ngëmug baal bi, ngir mu mënul yéeg ci gàngune bi ba ci atom 538. Ci sarxa boobu mu xamle na ne “nit ku bàkkaar bi” miy toog ci kër Yàlla gi, mooy benn “buur” boobu Daniel tudd ci sarxa fukk ak benn, aaya fanweer ak juróom-benn. Firnde bi ne “buur bu bëj-gànnar” bi ci juróom-benn aaya yu mujj yi ci Daniel fukk ak benn mooy papauté bi, moo doon caabi ngir taxawal tëraliinu dëgg bi Future for America jëfandikoo woon gannaaw yokkute xam-xam ba ci 1989.

Ci benn xaaj boobu, Pool feeñal ne jëfug Room gu bokkoon ci ñaareel yàlla yi moo doon téyee yéegug papaas bi, ba kera ga Room gu bokkoon ci ñaareel yàlla yi dinañu ko dindi; noonu mu feeñal ne “sax ci bés bu nekk” bi ci téereb Danyeel mooy Room gu bokkoon ci ñaareel yàlla yi. Dëgg googu moo nekk ci lu mat sëkk ab caabi ngir taxawal cosaanug dëgg gi, gi jur yokkuteg xam-xam gi ci 1798.

Ci nettali William Miller, wax jiñ bi ñu ko yégle woon bi la woon jamono ju wër ci soppi gu jóge ci yëngu-yëngub Filadelfi ba ca yëngu-yëngub Laodise. Ci nettali Future for America, léegi soppi gu jóge ci yëngu-yëngub Laodise jëm ci yëngu-yëngub Filadelfi mooy xew.

Dëgg gi Pool waxoon ci 2 Tesalonig, te mu firndeel njall gi jëmé noonu Roma buy jaamu xërëm ci dëgg-dëgg ba ca Roma gu pàppaas gu xel, moo nekkaloon tëraliinu xam-xamu yonent yi ci Miller. Yaxya miy Sóbéekat bi ak Pool ñoom ñaar ñoo Yàlla taxawaloon ngir fësal njall gi nekk diggante li dëgg-dëgg ak li xel. William Miller dafa nekkoon misaal bi Yaxya miy Sóbéekat bi di firi, te ci liggéeyam dafa doon lu am solo lool mu xam bu baax jukkoo ak njall gi nekk diggante Roma buy jaamu xërëm ak Roma gu pàppaas gi, mooy njall gi Yaxya taxawaloon ngir firndeel ko.

Am na juróom ñaari ndigal ci “bu bees bu nekk” nekk nañu ci téereb Daniel, te ñuy jiitu saa su nekk benn misaal bu mel ni kàttanu paap bi. Ci mbirum soppeeku waxu waxu yàlla bi nuy seet, juróom ñaari ndigal yooyu yépp dañuy ëmb soppeeku joge ci Room gu dëgg te dem ci Room gu xel mu sell gi. “Bu bees bu nekk” ci téereb Daniel mooy benn ci dëgg-yàlla yi ñu wone woon ci ñaari taabal yi Habakuk, te mooy nag benn dëgg bu saxal taxawaay, bu waroon aña koy aar; benn dëgg bu muji muuru ak xéewal yu dul dëgg ak xalis yu nawle. Du mbir mu yéeme ne bépp dëgg-yàlla bu ñu wone ci ñaari sart yu sell yooyu am na ndigalu wax ju jub te yéglees ci mbind yi Ellen White. Bëgg a bañ benn ci dëgg-yàlla yu saxal yi (boole ci “bu bees bu nekk”), mooy it di bañ sañ-sañ Xelu Kàddug Yóñent bi.

«Gannaaw loolu gis naa ci mbirum “Bés-bés bi”, ne baat bi “sarax” xel-u nit moo ko yokk, te borkul ci mbind mi; te Boroom bi moom moo jox gis-gis bu jub ba ñi yéglee wax ju saa waxtu atte ba. Bi benn-googu amee, bala 1844, lu ëpp ci ñoom ñépp bennoon nañu ci gis-gis bu jub bu “Bés-bés bi”; waaye gannaaw 1844, ci jaxasoo gi, ñu nangoo yeneen gis-gis, te lëndëm ak jaxasoo topp ca.» Review and Herald, 1 Nowàmbar 1850.

Ñi “ñi joxe waxtu àtte àtteb jëfekaayub saaya waxtu bi,” dëgg naa ne “bu bés bi” mooy misaalug pagaanism, te/ walla Roomu pagan. Seen xam-xam boobu dafa boole woon ne xamoon nañu itam ne baat bi “sarax” borkul woon ci pasaj bi nekk ci Daniel, fa ko tekkoon ay tekki-kàddukat yi (ci xel nit) ci Biibël bu King James bi. Xam-xamu jëfandikukat yu jëkk ya itam dafa boole woon ne “bu bés bi” dafa sax di feeñ ànd ak benn ci ñaari misaal yi ñuy tektale dooley pap bi, te pagaanism (“bu bés bi”) dafa sax jiitu misaalug pap bi. Ñoom dafañu leen sax di rëddale ci toftale gi ñu agsee ci taarixu yonent bi. Téereb Daniel ak Kàddug Yàlla gi ci Peeñu yi duñu bàyyi muk toftaleg taarix boobu buy won ne pagaanism jiitu na papalism, te bu téereb Peeñu yi joxee ñetteelu dooley alxames buy yàq, mooy yonent bu dëggul bi, toftale boobu dafa sax diñu ko sàmm.

Su nu ñëwul ci njàngale Paawul ne yëf yi nekk ci waxi kàddu gu jëm ci yàlla, yi waroon jëfandikoo ci seen melow dëgg-dëgg, soppeeku nañu ba muy nekk ci mbir yu ruu yi ci jamono baantu kurwaa, dina am jafe-jafe ci waxi Kirist moom mi waxoon ne Yerusaleem dina yàqu, te lii am na ci bépp xibaar bu baax bi, ludul ci Yowaana. Ñaari misaal yi tegtalo paapauté bi, yiñ boole ak “bés bu nekk” ci téere Daniel, mooy mbir mu bon muy indi tasare ak tooñ gu tasare. Ñaari misaal yooyu dañuy tegtal màndarga rab wi (tasare bi) ak nataalu rab wi (tooñ gi).

Tooñ bi mayal ba papauté giis ni ñi mu jàppey ay heretik, mooy booloo nguur ak kanamug yàlla, te kanamug yàlla moom mooy jiite ci seen diggante. Moo tax Daniel di wone booloo nguur ak kanamug yàlla bi, te loolu mooy nataalu rab wu papauté bi, ni muy tooñ bu yóbbu màkkaanaay. Biibël bi di jëfandikoo màndarga ne borkul ci xërëm-yàlla mooy lu bon buy indi màkkaanaay, te bépp xërëm-yàlla bu kàttanu papauté bi ame, dañu ko melal ak sabbatam bu doon xërëm, bi Yowaana wooye màndargag rab wi, te Daniel wooye xërëm bi di def ba mu yóbbu màkkaanaay.

Te benn ci ñoom génn na fa benn ndaw baaraam, te mu màgg lool ba am kàttan, jëm ci bëj-gànnar, ak ci penku, ak ci réew mi neex. Te mu màgg lool, ba yeg ci mbooloom asamaan; mu sànni suufenn ay nit ci mbooloom asamaan ak ci biddéew yi, daldi leen dëgg. Waaw, mu yékkati boppam ba tollook Boroom mbooloo ma; te ndax moom, sarax su bes bu nekk gi jëlees na, te béerab kër yoonu sellam daanu. Te joxees na ko mbooloo ngir xeex ak sarax su bes bu

nekk gi ndax bàkkaar; mu sànni dëgg ci suuf, te mu def li mu bëgg, ba yégu. Daniel 8:9–12.

Dinañu wax ci ay sar yi gën a leer ci beneen mbind, waaye ci sar fukki ak benn bi, doole ji màggaloon boppam ci suuf Krist mooy Room gu bokkoon ci ñaareelu yàlla yu dul dëgg, ba ñu jéem a rey ko bi mu juddoo, te mujj ñu def ko ca bant ba. Sar bi wax ne “ci moom” (Room gu bokkoon ci ñaareelu yàlla yu dul dëgg), “jéggal bu sax bi ñu yóbbu woon na ko.” Kàddu Ebraayik bi ñu tekki ne “yóbbu” mooy “rum,” te moom tekki na “yékatì ak màggal.” Room gu bokkoon ci ñaareelu yàlla yu dul dëgg dina yékatì te màggal diiney paganism, te loolu lañu defoon ci jaar-jaar. Looloo tax ñuy tudd leen “Room gu bokkoon ci ñaareelu yàlla yu dul dëgg.”

Sarax bu ñew mi ngi wone ne Room bu paapal bi, ñu ko joxoon ab “mbère” (katanu soldaar), mu doon ci kaw, walla ngir daan “bés bu nekk” bi (pagaanislam). Loolu itam ab dëgg la ci jaar-jaar, ndaxte kaweeɗug soldaar la paapal bi jëfandikoo woon (dooonte amul mukk ay soldaaram boppam), ngir daan téyeef bi ñu teg woon ci ay yokkuteem ba mu mana jot ci kàttan. Kàttan googu ci Room bu pagan bi la jóge. Katanu soldaar gi mu jëfandikoo woon, “jàngoro” lañu ko jaarale woon ngir jox ko ko, ndaxte jàngoro gi ko mayoon mu yor mbooloom soldaari buur yi ko teg ca nguur ga ci atum 538, mooy jàngoroy booloo kërceen ak réew. Njèkk, ci aaya 11, Room bu pagan bi lañuy wax, di xamal jàngatkat bi ne Room bu pagan bi dina jèkkër ci Kirist, te dina yékkatì diiney paganisim.

Waasu bi ci topp tegtal na tooñug boole mbooloom kërce ak nguur, gi may ba paapal bi man a not ak dindi téqale bi Room gu yàggoon di gëna tere ko. Taarix dafa dëggal jëfandikoo boobu ci ñaari ay waas yooyu. “Bés bu nekk” mooy muy tekki mbaa Room gu bokk ci xonq-xonq, kàttan ga taxawoon ci kanam Almasi, walla diine ju bokk ci xonq-xonq ji Room gu xonq-xonq yékkatiwoon. Noonu, ràññee “bés bu nekk” topp na ko paapal bi, ndaxte moo xamale tooñug boole kërce ak nguur, gi doon li di may paapal bi ak xarekat yi ngir muy def liggéeyam lu sobe. Ñetteelu yoon wu Dañeel jëfandikoo “bés bu nekk,” mooy laaj bi gënne tontu bi, te mooy gàddu gu mag gi nekk doxalin gu diggu Adventism.

Noonu ma, dëgg naa benn sell mi di wax, te beneen sell ne sell boobu doon wax ba naan ko:
“Ba fan la peeñ mi di jot ci sarax su bés bu nekk, ak moytu yoonu Yàlla gu yóbbu yàquute, ngir jébbal benn saxara yu sell yi ak mbooloo mi, ba ñu dajal leen ci suuf?” Daniel 8:13.

Ci wax bi, laaj bi mooy: diir bu ñaata la peeñ mi di and ak moom; kon nag, laaj nañu tontu buy feeñal ab diir, waaye du benn tomb. Laaj bi du ci ban bés la peeñ mi di mat, waaye mooy lan mooy diiru peeñ mi. Wax bi du ne: “Kañ?” waaye dafa ne: “Ba kaña?” Peeñ mi jëm na ci kàttan yu yàq yuy yàqal, mooy judaganu, te ñu tegtal ko ci wax ji ñuy wax ne “bés bu nekk,” ak paapalism bi, ni ñu koy tegtale ci moyu bàkkaaru paap bi, mi mataloo bu jigéen ji defee njaaloo ak buur yi nekk ci suuf. Ñaari kàttan yooyu yu yàq yuy yàqal, judaganu ji jiitu, te paapalism topp ko, dañoo wara daan, tàbbal, te yàqal kër Yàlla gi ak mbooloo mi diirub “juróom-ñaari waxtu.”

Ndax dafa am solo lool ñu xam ne tacc gi ñu taccoon kër-yàlla bu wér wi, mi tambalee jamonoy Babilon, te wéy ba ca alag Yerusaleem ak Room gu bokkoon ci ñaawteef yi atum 70 gannaaw juddug Kirist, loxo kàttan yu bokkoon ci ñaawteef yu dëgg-dëgg la jóge woon, dale ci njàlbéenug taarix ba ci mujjam. Kon nag, ñaawteef yu wér, ci ñoom ñépp, ñoo tacc kër-yàlla bu wér wi ak

mbooloom xare bu wér wi (nit ñi Yàlla). Waaye Room gu xel-mbuur gi mooy gi tacc Yerusalem gu xel-mbuur gi ak Israayil gu xel-mbuur gi.

Waaye kër gu biti nekk ci biti kërug Yàlla, bàyyi ko; bu ko nattul, ndaxte joxe nañu ko xeet yi dul Yawut, te ñu dinañu dox ci kaw dëkk bu sell ba diiru ñeent-fukk ak ñaari weer. Te dinaa may sama ñaari seede sama kàttan, te dinañu wax ci turu Yàlla diiru junni ak ñaari téeméer ak juróom-benn-fukk fan ak juróom-ñiett, soloo saaku metit. Peeñu Yóhaana 11:2, 3.

Yaxya Miy sóobu bi dafa doon buy lëkkal yu boolewoon, buy xamle soppiinu jamono ji joge ci kër yàlla gu nekk ci suuf ba ci gi nekk ci asamaan, te moom xamul woon matug liggéeyam. Pool itam dafa doon buy lëkkal yu boolewoon, buy xamle soppiinu jamono ji joge ci Israeel gu dëgg-gii (mbooloo mi) ba ci Israeel gu xel mi. Yerusalem gañu daan dóor te daldi laxas diirub ñaar-fukk ak ñaari weer, mooy Yerusalem gu xel mi.

“Jamono yi ñuy wax fii—ñeent-fukk ak ñaari weer,” ak ‘junni ak ñaari téeméeri fan ak juróom-benn-fukk’—benn lañu doon, te ñépp di tegtal benn jamono bi kanam, bi kërceenug Kirist war a sonn ci nangu Rome. 1260 at yi nguug paap bi doon réyare tàmbelee na ci atum A.D. 538, te moo tax waroon a jeex ci 1798. Ci jamono jooju, ab xarekat bu Farās dugg na Rome, def paap ba kër, te mu dee ci bitim-réew. Ndaxte gannaaw loolu tanneef nañu benn paap bu bees, waaye taxawaayu paapal gi mënu naatul dara doxal kàttan ga mu daan am njàlbéen.” The Great Controversy, 266.

Pool moone ne ci jamono bindu baari baa xewoon ci jaar-jaaru bant ba, Yerusalem gu xel te “nekk ci kaw” doon na dëkk bi Yàlla tànn ngir samp turam ci moom, te Yerusalem gu dëgg-gii taxawatul woon nekk Yerusalem gi yonent yi wax ci Kàddug Yàlla.

Ndaxte Ajar mooy tundu Sinaay ci Araabi, te mu yem ak Yerusalem ji nekk léegi, te moom ak ay doomam ñu ngi ci jaamukaay. Waaye Yerusalem ji nekk ci kaw, mooy gorlu, te mooy sunu ndey nun ñépp. Galatians 4:25, 26.

Dëgg-dëgg bii am na solo lool ci ñu xam ko bu baax te bu jub, te jëfandikookat bu dul dëgg bu Yerusalem bu nit ñi di wax ci màndarga kàddug wax ci àddina bu Biibël mooy benn cér bu naxte bi Jesuit yi sos ngir yàq dëgg gi ne paap bu Room mooy antikirist bi. Jàngale bu jubul boobu jur na gëm-gëm ci biir Protestantism bu wàcc ngëm, ba tax ñuy xool réew mi juddu ci jamono jii, maanaam Israayil bu Yawut yi, ni muy màndarga wax ci àddina bu yonent yi. Yerusalem bu nit ñi di wax dafa bàyyi doon Yerusalem Yàlla ca jamonoy bant bi.

“Dëkku Yerusalem duwaati benn barab bu sell. Mbëkk mi jóge ci Yàlla ngi ci kawam ndax bañ nañu Kirist te daaj ko ci bant bi. Benn xëpp bu lëndëm bu tooñ nekk na ci kawam, te duwaati muk nekk barab bu sell ba keraam buñu ko setalée ak safara yu sell yi jóge asamaan. Ca jamono jooju bi suuf sii, bi bàkkaar rëbb, diñu ko setalal ci bépp tilim bu bàkkaar, Kirist dina taxawaat ci tundu Oliw yi. Bu ay tãnkam téddee ci kawam, dina xar, nekk benn màndiñ mu yaatu, ñu waajalal dëkku Yàlla.” Review and Herald, 30 Sulet 1901.

Njariñu wuute bi nekk ci diggante Yerusalem ju dëgg ak Yerusalem ju ruuñ gi dinañu ko seet bu nuy xalaat ci yégleb Kirist ci mbirum mujjug àddina. Yoon wu ñeente bi Dañeel tudde “ba bes bu

nekk,” mooy ci saar fukk ak benn.

Te loxo yi dina taxaw ci wàllam, te dinañu sobsi bérab bu sell bi am doole, te dinañu dindi sarax si ñuy jébbal bés bu nekk, te dinañu samp xëcc bi waral yàqub rekk. Daniel 11:31.

Aaya bii di won liggéeyu Room bu pagaan ci yékkati papaa gi ca gangunaasu suuf si ci atum 538. “Loxo yi” dañuy tegtal dooleb soldaaru Room bu pagaan, bi taxawaloon boppam ngir aar papaa gi, tàmbalee ak Clovis, buur bu Franks yi, ci atum 496. Ay buur yu wuute ci Tugal yi liggéey nañu ngir samp papaa gi gannaaw Clovis; waaye aaya bii moo di sàkku ñenti mbir yi buur yu Tugal yi (loxo yi) defal papaa gi, ba ñu bàkke jéggi yoon bi ñu sos booleeg kanam gu diggante mbooloom diine ak nguur ak jigéen ju ndaw ji Yoor.

Bi ñu taxawaloon seen bopp ngir baamtu papasi bi, ñu “sobe” walla yàq dëkkub Room, mi doon misaal doolebu Room bu pagan ak Room bu papal itam. Sobeb kàddu gi ci saar bi dafa amaat na yooni yoon ci at yi di weesu, ba dékkub Room di dugge ci xare yu ñu koy daan saa su nekk. Buur yu Ēroop yooyu (loxo yi), dañuy itam “teqee bés bu nekk bi.” Baat bu Ebrë mi ñu tekki ne “teqee” ci saar bii du “rum,” ni mu nekkoon ci sarax 8. Ci saar bii, baat bi ñu tekki ne “teqee” mooy “sur,” te tekki na indi dindi. Loxo yi buuru Ēroop yi dinañu dindi bañug pagan bi doon a xeex ngir papasi bi man a yokkiku ci atum 508. Gannaaw loolu, ci atum 538, loxo yooyu dinañu teg papasi bi ci gangun suuf si. Te ci Ndajem Orléans, ci at moomu sax, papasi bi sampuwoon na yoonu Dibeer.

Dib-Dibéer ni ñu jagleel ngir jaamu mooy li Sister White tudd “saraxu xërëm” sabbat, te jaamu xërëm mooy tekki gi gëna mat ci Biibël ngir baat bi “yëf wu ñaaw”. Ci atum 538, loxo yu Room gu bokkoon ci pagaan yi taxawoon yëf wu ñaaw wi tax sëq.

«Ñépp ñi di màggal te jaamu sabbaat bu xërëm, bés bu Yàlla wéerul benn barke, dañuy dimbali Seytaane ak ay malaakaam ak mën-mën gépp gu Yàlla jox leen, te ñoom jeng yiir nañu ko ci jëf ju jubul. Ndeysaan, beneen xel moo leen yëngu, miy gumbal seen xel ngir ràññee, ba tax mēnuñu gis ne màggal gañu Dibéer moom dafa nekk yépp doxalinug Kàngë gu Katolig.»
Selected Messages, téere 3, 423.

Yonent ak jaar-jóot sàmm nanu jëfandikoo bi nu doore a xàm ci sarax fanweer ak benn. Bu nu waxee ne yonent dafay sàmm jëfandikoo boobu, li nu ci tekki mooy ne am na yeneen yonent yu wax ci benn yëf yii, te fii duñu leen dugal ci waxtaan bi léegi. Juróomeelu yoon ak mujj bi Danyeel jëfandikoo “bés bu nekk,” am na ci tereb fukki at ak ñaar.

Te ci waxtu wa saraxu bés bi ñuy jébbal saa su nekk deñ, ba ñu yékkati lu bon lu saxal yàqule, dina am junni ak ñaar tééméer ak juróom-ñent fukki fan. Ku muñ te jot ci junni ak ñetti tééméer ak juróom-benn fukki fan ak juróom-ñett, barkeel na. Daniel 12:11, 12.

Kàddug yonent yi ak jaar-jaaru nettali ne ci atum 508, xeex bi jëm ci taxawu nguurug baap bi jeex na ci lu am solo, bi ñu rootee ki mujj ci ñetti tere yu mel ni ñu seetale ko ci suuf (Goot yi), ni ko saarul Daniel ñaareel benn-fukk ak juróom-ñaar waxe.

Maa ngi xalaat ci ñaari baaka yi, te gis naa ne benn ndaw baaka nekk ci seen biir, te ñetti ci baaka yu jëkk yaañu leen buddi ba ci seen aff: te gis naa it ne, ci baaka boobu am na ay bët yu mel ni bėti nit, ak gémmin gu wax ay wax yu mag. Daniel 7:8.

Ñetti ñaari xalaat yi ñu dindi, wonees na leen ci ñaari tabal bu sell yi, te bi ñetteelu téereb jëfandikoo yooyu ñetti tere yu geografik yi ñu dàqee dëkk bu Rooma, ci atum 508, bañ-bëgg bi ci yokkute kàttanu baapal bi nekkuloon woon dina dem. Taxawaay bi ñu wax ci ayat fukk ak benn bi, mooy tegtal ñetti at yu nekk ci diggante 508 ak 538. Mu xamle ñetti fukk at yu ngir waajal tabax nit ku bàkkaar ci kër Yàlla gi mataloon na.

Baat bi ñu tekki ne “taken away” mooy itam “sur,” te li mu tekki mooy dindi, te ci atum 508, ñu dindi woon (taken away) gantu bi jëm ci yokkute nguug papat bi. Dale ko ci bés booba, junni ak ñaar téeméer ak juróom-ñent fukk ak juróom-ñaar at yóbbu na la ba 1798, ak gaañu rey bi nguug papat bi dajale. Junni ak ñett téeméer ak ñett fukk ak juróom-ñaar fan yóbbu na la ba ci njëkk njàqare bi, ak tàmbali waxtu bi ñu yéglee ne mu “tarry,” ca gën gaawug mujjug atum 1843. Saar bi digle na barke ñi “cometh” ba 1843. Kaddug “cometh” tekki na laal. Bës bu njëkk bu 1844 màndarga na njëkk njàqare bi, waaye bës bu mujj bu 1843 dafa laal saasi bi njëkk bu 1844. Bës bu mujj bu benn at dafa laal bës bu njëkk bu at wi koy topp. Barke bi ñu boole ak bés boobu, jaaralees na ko ci jaar-jaar ak waxu yonent.

Dina nu ëpp ci sunu xalaat ci solo gi nekk ci “li bépp fan” ni muy dëgg gu njëkk ci bind bi ci bataaxal bu ci topp.

“Bépp yégle yéen ci at yi 1840–1844, war nañu leen a taxawal ak doole léegi, ndaxte am nañu ñu bare ñi réer seen yoon. Yégle yi war nañu dem ci mboolem kërce yi.

“Kirist ne: ‘Seen yu barkeel nañu, ndaxte gis nañu; te seen nopp itam barkeel nañu, ndaxte dégg nañu. Ndaxte ci dégg maa ngi leen koy wax, ne yonent yu bare ak nit ñu jub dañoo bëgg a gis yi ngeen gis, waaye gisewuñu ko; te a dégg yi ngeen dégg, waaye dégguñu ko’ [Matthew 13:16, 17]. Barkeel nañu bët yi gisoon yéf yi gisoon ci atum 1843 ak 1844.”

“Joxo biñ na ko. Te warul am benn yégleb ci delloo xibaar bi, ndaxte mandarga yu jamono yi dañuy mat; liggéeyu muj gi war na a jeex. Benn liggéey bu réy dina am ci ab waxtu bu gàtt. Léegi dinañu joxe ab xibaar ci ndigalu Yàlla, te dina màgg ba nekk yuuxu bu dëgër. Noonu Daniyel dina taxaw ci berabam, ngir joxe seedeem.” Manuscript Releases, volume 21, 437.